

zaaknummer 2012 T 730 (2)

Datum beslissing: 23 juli 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. N.A. Viellevoeye-Geers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

[naam],
82 jaar oud op het moment van indiening van het verweerschrift,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van de Zusters van Onze Lieve Vrouw van
Amersfoort, hierna te noemen: de Congregatie,
voorheen onder meer werkzaam als afdelingshoofd in het kindertehuis
[naam] te [plaats].
juridisch adviseur: dr. D.J.P.M. Vermunt, advocaat te Zaltbommel

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 20 juni 2012. Voorts is bij de griffie op 10 augustus 2012 namens aangeklaagde een verweerschrift (met bijlagen) ingekomen van dr. Vermunt.

Op 9 november 2012 is bij de griffie een hernieuwde reactie met bijlagen ontvangen van dr. Vermunt voornoemd op het inbrengen van de eerdere klachten van [naam] en [naam].

Op 30 januari 2013 heeft een eerste zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden. Ter zitting is de verdere behandeling aangehouden om het rapport van de Commissie Deetman af te wachten.

Op 18 maart 2013 heeft de griffie een emailbericht ontvangen van dr. Vermunt. Hierop heeft mr. Viellevoeye-Geers op 8 april 2013, eveneens bij emailbericht, gereageerd.

Op 10 april 2013 heeft de griffie een Akte bewijsaanbod van dr. Vermunt ontvangen. Bij brief van 26 april 2013 is dit aanbod namens de voorzitter van de Klachtencommissie afgewezen.

Bij brief van 6 mei 2013 heeft dr. Vermunt bericht dat aangeklaagde alsnog gehoord wenst te worden door de Klachtencommissie. Om die reden is de behandeling van de zaak op 20 juni 2013 voortgezet waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder dit advies vermelde leden. Klaagster is verschenen met haar partner de heer [naam] en haar juridisch adviseur mr. Viellevoeye-Geers. Aangeklaagde is verschenen in het bijzijn van [naam], provinciaal overste van de Congregatie en haar juridisch adviseur dr. Vermunt. Ter zitting van

de Klachtencommissie op 20 juni 2013 is het proces-verbaal van de zitting van 30 januari 2013 na een wijziging vastgesteld.

2. De klacht

2.1. Klaagster werd in 1957 samen met haar broers en zussen overgebracht naar het kindertehuis “[naam]” te [plaats] omdat de ouders hun kinderen thuis geestelijk en lichamelijk verwaarloosden. Zij verbleef daar tot haar 12^e jaar. Aangeklaagde was werkzaam in dit kindertehuis.

2.2 Klaagster is een aantal malen door aangeklaagde 's nachts uit haar kamertje gehaald en meegenomen naar de (slaap)kamer van aangeklaagde waar zij bij aangeklaagde in bed moest gaan liggen. Klaagster moest dan met haar hand in de onderbroek van aangeklaagde en over haar vagina wrijven tot zij klaarkwam. Klaagster hoorde haar dan kreunen. Aangeklaagde vertelde haar dat dit hun geheimpje was en dat ze er niet over moest praten. Ook is klaagster een keer samen met haar zus bij aangeklaagde geweest. Ter zitting heeft klaagster toegelicht dat zij zich niet meer kan herinneren wat er toen gebeurd is.

Klaagster heeft in haar klacht tevens verklaard over het harde regime in het tehuis en de wijzen van straffen die gebruikelijk waren.

2.3 Klaagster heeft de beschreven gebeurtenissen weggelaten en deze herinneringen zijn in 2010 weer tot leven gekomen. Toen zij op een gegeven moment net getrouwd was, heeft ze haar (inmiddels) ex-partner wel over het misbruik verteld. Klaagster heeft gedurende haar huwelijk vier kinderen gekregen. Klaagster heeft haar hele leven slaapproblemen gehad als gevolg van de fysieke straffen en het misbruik. Ook zat zij enkele malen, met name rond de feestdagen, tegen een depressie aan. Klaagster is enkele keren in psychotherapie geweest. Dit is niet lang geweest omdat zij er zelf uit wilde komen. Haar huwelijk is misgelopen mede door seksuele problemen die klaagster aan het misbruik wijt.

2.4 Het doel van de klachtenprocedure is erkenning van hetgeen aangeklaagde klaagster heeft aangedaan en de gevolgen die dit heeft gehad op de rest van het leven van klaagster. Voorts wenst zij aangeklaagde te confronteren met haar daden; zij wil niet dat daders er zo maar mee weg komen.

3. Het verweer

Aangeklaagde was van 1960-1970 werkzaam als groepsleidster van de groep “[naam]” in het kindertehuis. Zij betwist met klem hetgeen haar door klaagster wordt verweten.

Aangeklaagde onderbouwt dit ondermeer door aan te geven dat zij ten tijde van het misbruik 30-36 jaar oud is geweest en toen geen grijs haar had in tegenstelling tot wat klaagster heeft verklaard. Ook wijst aangeklaagde erop dat de beide klachten van de zussen van klaagster jegens aangeklaagde ongegrond zijn verklaard en dat daartegen ingesteld bezwaar inmiddels door de bijzondere kamer van de Klachtencommissie niet gegrond is verklaard. Voor het overige is het seksuele misbruik onvoldoende onderbouwd met feitelijkheden. Aangeklaagde stelt zich zakelijk weergegeven primair op het standpunt dat de klacht niet voldoet aan de eisen gesteld in artikel 3 van de Procedure nu bij het klaagschrift

(a) geen afschriften van de op de zaak betrekking hebbende stukken zijn gevoegd die kunnen dienen tot (het begin van) bewijs,

(b) de stellingen van klaagster geen tijdsaanduidingen geven, enkel enige malen in de periode 1957-1966,

(c) de redenen van wetenschap omtrent de gestelde feitelijkheden niet worden vermeld, en
(d) een causaal verband tussen het seksuele misbruik en de gevolgen verondersteld wordt zonder oordeelkundig inzicht of dit aan toetsing is onderworpen.

Subsidiair bepleit aangeklaagde dat er onvoldoende bewijs is en de klacht om die reden niet gegrond moet worden verklaard. Meer subsidiair voert zij nog aan dat het klaagschrift ontoereikend is om tot een beslissing te komen.

Ter zitting van de Klachtencommissie heeft aangeklaagde aangegeven klaagster te herkennen. Voorts heeft zij bij die gelegenheid het gestelde seksuele misbruik opnieuw ten stelligste ontkend.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. De verklaring van klaagster is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Echter, bij de beoordeling van een klacht, zeker indien deze wordt betwist, kan de Klachtencommissie niet uitsluitend afgaan op de verklaring van de betrokkene. Aanvullende feiten en omstandigheden moeten de klacht voldoende aannemelijk maken.

4.4. Uit het verweer is gebleken dat aangeklaagde met klem en gemotiveerd betwist hetgeen haar wordt verweten. Ook de verklaring van aangeklaagde is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Derhalve dient er, om tot een gegrondverklaring van de klacht te kunnen komen, sprake te zijn van overige verklaringen dan wel andere feiten, die de verklaring van klaagster ondersteunen.

Na bestudering van de inhoud van alle overgelegde stukken en hetgeen op de beide zittingen van de Klachtencommissie naar voren is gekomen, overweegt de Klachtencommissie als volgt. De herinneringen van klaagster aan het seksuele misbruik zijn pas in 2010 boven gekomen. Sommige details die klaagster noemt, zoals het grijze haar van aangeklaagde, acht de Klachtencommissie niet aannemelijk geworden nu ter zitting van de Klachtencommissie waargenomen is dat het haar van aangeklaagde zelfs nu nog niet grijs is. Hoewel het klaagschrift vermeldt dat klaagster enkele malen, zij het kort, in therapie is geweest, heeft klaagster ter zitting uitdrukkelijk verklaard nooit in therapie te zijn geweest. De klachten van de beide zussen van klaagster onder de zaaknummers 2010 T 157 en 2010 T 061 zijn niet gegrond verklaard, terwijl daartegen gerichte bezwaren door de bijzondere kamer eveneens niet gegrond zijn verklaard. Deze klachten kunnen daarom niet als (steun)bewijs worden aanvaard. Er zijn geen andere verklaringen ingebracht en/of gevonden die het verhaal van klaagster ondersteunen; ook het het vervolgonderzoek ingesteld door de voormalige commissie-Deetman naar aanleiding van de meldingen van klaagster en haar zusters heeft niets opgeleverd dat hun klachten kan bevestigen.

De Klachtencommissie overweegt ten aanzien van het geestelijke en/of psychische misbruik dat voor slachtoffers van uitsluitend geweld de Commissie Deetman een speciale bemiddeling door professionele mediators heeft geadviseerd. Wel is door de Bisschoppenconferentie en de KNR aan het Meldpunt verzocht meldingen omtrent mishandeling te registreren. Dat zal dus ook gebeuren met deze klacht. Omdat op dit moment nog onduidelijk is hoe dit zich verder ontwikkelt, adviseert de voorzitter om dit te volgen via de website (www.meldpuntmisbruikrkk.nl).

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen moet de conclusie luiden dat de Klachtencommissie voor de feiten die klaagster heeft gesteld niet voldoende bewijs heeft gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard.

5. Het advies

Op grond van het vorenstaande adviseert de Klachtencommissie aan de Overste van de Congregatie van De Zusters van Onze Lieve Vrouw van Amersfoort de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 23 juli 2013 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter; mr. F.A.A. Duynstee en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. S. Westerdijk, griffier. Mevrouw mr. B.F. de Poorter is buiten staat deze beslissing te ondertekenen.

De Voorzitter

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van religieuzen De Zusters van Onze Lieve Vrouw en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die zij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.